

SPRAWOZDANIE

KOŁA MECHANIKÓW

SŁUCHACZÓW POLITECHNIKI LWOWSKIEJ

ZA ROK ADMINISTRACYJNY

1911/12.

WE LWOWIE.

Nakładem Koła Mechaników Słuchaczy Politechniki Lwowskiej.

Drukarnia „Pospieszna“ Lwów, Chorążczyzna 23.

1912.

SPRAWOZDANIE

KOŁA MECHANIKÓW

SŁUCHACZÓW POLITECHNIKI LWOWSKIEJ

ZA ROK ADMINISTRACYJNY

1911/12.

WE LWOWIE.

Nakładem Koła Mechaników Słuchaczy Politechniki Lwowskiej.

Drukarnia „Pospieszna“ Lwów, Chorążczyzna 23.

1912.

J.7.54 | 11-12

Wyciąg z Regulaminu Koła Mechaników.

Rozdział I.

§. 2. Celem Koła jest popieranie i skuteczne ułatwianie kształcenia się młodzieży w zakresie nauki budowy maszyn.

§. 3. Środkami do osiągnięcia tego celu są :

- a) systematyczne referaty i odczyty techniczne ;
- b) wycieczki naukowe do fabryk i zakładów przemysłowych, poprzedzane wykładami o ich urządzeniu ;
- c) utrzymanie odpowiedniej biblioteki technicznej ;
- d) zbiór rysunków technicznych, zarówno pochodzących z innych szkół politechnicznych, jak też i fabrycznych, dających wzory najnowszych konstrukcyi maszyn, oraz sposobu wykonania rysunku ;
- e) abonament wybitniejszych czasopism technicznych.
- f) zbiór modeli fabrycznych w zakresie konstrukcyi części maszyn ;
- g) zbiór kosztownych przyrządów rysunkowych ;
- h) wydawnictwo skryptów i prac naukowych w języku polskim, odnoszących się do nauki budowy machin ;
- i) subwencyonowanie wycieczek naukowych, stosownie do istniejącego funduszu wycieczkowego.

Rozdział II.

§. 5. b) Członkiem wspierającym „Koła“ zostaje ten, kto przez Zarząd zaproszony, do kasy Koła jednorazowo wniesie pięćdziesiąt (50) koron, lub rocznie płaci dziesięć (10) koron, albo w inny sposób cele Koła popiera.

c) Zwyczajnym członkiem Koła może być każdy słuchacz i asystent wydziału Budowy maszyn, jako też słuchacz kursu górniczego.

Biblioteka Politechniki Krakowskiej

100000315070

99

Lat już dwadzieścia minęło od czasu, gdy dzięki inicjatywie kolegów IV. roku powołano do życia „Kółko Mechaników“, towarzystwo naukowe, którego zadaniem miało być zrzeszenie kolegów z wydziału Budowy maszyn.

Słabe jednakże dowody życia dawało towarzystwo to w pierwszych latach swego istnienia, często wpadało ono w głęboką, czasami nawet kilkoletnią, drzemkę, lub też zupełnie padało pod ciosami obojętności Kolegów. I być może, że obojętność ta nie była jedynym powodem, że brakowało tylko rąk silnych, któreby poprowadzić mogły „Kółko“ po właściwej drodze; faktem jednakże jest, że Towarzystwo powoływano do życia niejednokrotnie, lecz nie zdołano mu zapewnić trwałego istnienia.

Myśl jednakże inicjatorów musiała być zdrową, a zrzeszenie młodzieży koniecznym, bo oto po latach dziesięciu od chwili założenia pierwszego „Kółka“, chęć utworzenia trwałego związku słuchaczy budowy maszyn przejawiała się z taką siłą, że w krótkim dość czasie uporządkowano wszystko i z wielkim zapędem przystąpiono do pracy nad odbudowaniem Towarzystwa.

I zrobiono wiele. Świadczy o tem sprawozdanie wydziału ówczesnego za rok 1901/02, sprawozdanie z całorocznej wyteżonej pracy, która długo jeszcze przykładem świecić może tym, którzy powołani zostali przez Kolegów na stanowiska kierujące w Towarzystwie. Silniej zabił teraz puls życia koleżeńkiego na Wydziale Budowy maszyn naszej Politechniki. Usilna praca kolegów z Zarządu „Kółka“ zrobiła swoje, bo postawiono Towarzystwo na silnych podstawach i przez to zapewniono jego rozwój.

Przychodziły i słabsze chwile w tym rozwoju, lecz tak silnie ugruntowane „Kółko“ paść już nie mogło, tembardziej, że i Wydział Budowy maszyn wzrastał z dniem każdym.

I doczekaliśmy się dziesięciolecia trwałego i bez przerw istnienia Towarzystwa. Skończyliśmy rok administracyjny 1911/12 i możemy śmiało powiedzieć, że należał on do lepszych w historii „Koła“. Rok ubiegły był dowodem, że szerszy ogół Kolegów zainteresował się „Kolem“ i jego działalnością. Świadczy o tem tak nagły wzrost członków do poważnej liczby 272, świadczy także o tem liczna frekwencja Kolegów w wycieczkach i na odczytach, urządzanych przez Zarząd „Koła“. Ze szczerą więc radością powitać tylko możemy tak wielkie zainteresowanie się Towarzystwem, gdyż w tem widzimy zapowiedź świetnej jego przyszłości.

Zdajemy sobie bowiem dokładnie sprawę z tego, że choć bezsprzecznie Wydział z inicjatywą i chęcią do pracy jest owym głównym czynnikiem, wpływającym w pierwszym rzędzie na rozwój każdego Towarzystwa, jednakże rozwój ten nie od Wydziału wyłącznie zależy: tu trzeba więcej — trzeba koniecznie współdziałania Kolegów, bo tylko przez takie współdziałanie, mogą być spotęgowane dobre chęci Wydziału.

Jedynym więc jest życzeniem naszym, by to zainteresowanie się Kolegów trwało nieprzerwanie i wzrastało z chwilą każdą dla dobra Towarzystwa i samych Kolegów.

Rok cały mamy za sobą pracy w „Kole“ i śmiało powiedzieć możemy, żeśmy ręk nie opuszczali, że wszelkimi siłami staraliśmy się o to, by nie zawieść zaufania w nas położonego. Zrobiliśmy wszystko, co było w naszej mocy, a owoce całorocznej pracy poddajemy ocenie Kolegów. Czuwaliśmy nad tem, by wszystkie potrzeby Kolegów były zaspokojone, by żadna z agend „Koła“ nie szwankowała.

27 wycieczek urządziła komisya wycieczkowa, z górą 100 praktyk zdobyła komisya praktyk wakacyjnych. Jaką korzyść dają wycieczki i praktyki zbytecznym jest tu nadmieniać, gdyż Koledzy sami zdają sobie z tego dokładnie sprawę. Biblioteka nasza w roku ubiegłym nabyła sporo cennych dzieł technicznych i zajęła się zaprenumerowaniem czasopism technicznych, których brak odczuwali Koledzy. Działalność oświatową uzupełniała komisya wydawnicza, która zajęła się wydaniem obliczenia pompy, jakoteż tablic i wykładów z geometrii wykreślnej, przygotowała do litografii zbiór zadań z mechaniki technicznej i wykres łożatek turbiny. Przyszłemu Wydziałowi polecamy gorąco wy-

dawnictwo broszurki z pytaniami dla Kolegów, wyjeżdżających na praktyki. Opracowanie broszurki tej, która może oddać Kolegom wielkie usługi, jest już na ukończeniu.

Odczytów odbyło się w „Kole“ w roku ubiegłym 12. Wszystkie cieszyły się liczną frekwencją Kolegów. Jak i lat poprzednich subwencyonowaliśmy Kolegów jadących na rządową wycieczkę naukową. Z inicjatywy Wydziału urządzono również 6-dniowy kurs samorodnego spawania, w którym wzięło udział 30 Kolegów. Kurs odbył się w Instytucie Technologicznym i poprzedzony był wykładami prof. Anczyca i kol. asyst. Porębskiego. Dyrekcja instytutu wystawiła wszystkim Kolegom biorącym udział w kursie odpowiednie świadectwa.

Przechodząc do spraw finansowych nadmieniamy, że na finanse Towarzystwa zwróciliśmy baczną uwagę, gdyż wychodziliśmy z założenia, że dobry stan kasy da możliwość Wydziałowi do rozszerzenia działalności „Koła“. Wzięliśmy się więc energicznie do ściągania zaległości rewersowych, czuwaliśmy nad regularnem wpłacaniem wkładek przez członków „Koła“. Zbieraliśmy niejako grosz do grosza i zebraliśmy dość poważną sumę, czyli zdobyliśmy jeden czynnik, który może się przyczynić do powiększenia działalności Towarzystwa.

Brak nam jednak jeszcze jednego ważnego czynnika — lokalu własnego, czynnika, któryby poważną rolę odegrał w rozwoju „Koła Mechaników“, bo stworzyłby w nim życie towarzyskie. Ważność tej sprawy ocenił Wydział i postanowił wnieść podanie do Grona w tej sprawie. I choć narazie nie dano nam nadziei co do urzeczywistnienia naszych marzeń w tym względzie w najbliższej przyszłości, jednakże mamy to głębokie przeświadczenie, że Grono, które przez udzielenie lokalu „Związkowi Słuchaczy Inżynierii“ okazało, że przychylnie odnosi się do rozwoju Kółek naukowych, i nam nie da odmownej odpowiedzi, boć przecież przemawia za nami szybki rozwój „Koła Mechaników“, które już teraz uważać się może za jedno z najliczniejszych towarzystw naukowych na Politechnice.

Jeszcze jeden fakt znamienny należy podkreślić: oto po kilku latach zabiegów zdołaliśmy wzbudzić większe zainteresowanie i uzyskać poparcie w starszem społeczeństwie, czego dowodem znacznie powiększona liczba członków wspierających

„Kołą“. Tak jak i w roku zeszłym otrzymaliśmy subwencyę od Światnej Rady król. stoł. m. Lwowa; zato Wysoki Sejm Krajowy dał nam odmowną odpowiedź. Czujemy się tem mocno dotknięci; nie dlatego, że odmowa ta uszczupliła nasze fundusze, — byłby to zbyt materialistyczny pogląd na sprawę, — stokroć więcej nas to boli, bo zachwiano w nas przekonanie, że Sejm kraju, nie posiadającego przemysłu, jest w pierwszym rzędzie powołanym do popierania towarzystw fachowych, grupujących młodzież, młodzież, która w przyszłości wielką rolę odegrać może w podniesieniu przemysłu rodzimego, chroniąc temsamem kraj od zalewu wytworami częstokroć wrogiego nam przemysłu obcego. W roku zeszłym braliśmy udział w wiecu ogólnotechnicznym, zwołanym w sprawie kanałów i Akademji górniczej, w uroczystościach jubileuszowych Uniwersytetu lwowskiego i w wyborze przedstawicieli Lwowskiej Politechniki na zjazd delegatów młodzieży wszystkich szkół politechnicznych w całej Austrii. Zjazd ten odbył się w Wiedniu i między innymi poruszał sprawę zagwarantowania w Austrii tytułu dyplomowanego inżyniera. Nadmieniamy, że poleciliśmy przy sposobności naszemu delegatowi poruszenie sprawy laboratorium maszynowego i technologicznego. Ze względu na to, że w ministerjum zapewniano delegatów naszych o przychylności w załatwieniu tych spraw, polecamy przyszłemu Wydziałowi, by wszelkimi sposobami starał się przypominać Ministerjum Oświaty, że zbyt już długo Koledzy czekają na załatwienie tej pięknej sprawy, której przesuwanie na coraz to dalszy plan, szkodliwie odbija się na naszych studjach.

Pozostał nam jeszcze miły obowiązek podziękowania Światnej Radzie miasta Lwowa za udzieloną nam subwencyę, członkom wspierającym „Kołą“ za poparcie materialne i moralne, Szanownym Redakcyom czasopism za bezpłatne nadsyłanie cennych dla nas czasopism fachowych, jak również instytucjom i jednostkom, które w jakikolwiekby sposób cele „Kołą“ popierały.

Kończąc to nasze sprawozdanie zaznaczamy, że ustępujemy z wewnętrznem przekonaniem, żeśmy zrobili to, co było naszym obowiązkiem.

Wydział.

Skład Wydziału.

wybranego na Zwyczajnem Walnem Zgromadzeniu
dnia 27. Czerwca 1911 r.

Zieliński Konrad, przewodniczący.

Jesionowski Zygmunt, pierwszy zastępca przewodniczącego i przewodniczący Komisji wydawniczej.

Biskupski Bolesław, drugi zastępca przewodniczącego i przewodniczący Komisji wycieczkowej.

Grabowski Mieczysław, skarbnik.

Przeddziecki Stanisław, sekretarz.

Machowicz Stefan, bibliotekarz.

Różewicz Jan, referent IV. roku i przewodniczący Komisji przedsiębiorstw.

Zielski Elias, referent III. roku.

Filipkowski Władysław, referent II. roku.

Rowicki Ignacy, referent I. roku.

Skład Wydziału ustępującego

wybranego na Nadzwyczajnem Walnem Zgromadzeniu
dnia 15. Listopada 1911 r.

Przeddziecki Stanisław, przewodniczący.

Jesionowski Zygmunt, pierwszy zast. przew. i przew. Komisji wydawniczej.

Biskupski Bolesław, drugi zast. przew. i przewodniczący Komisji wycieczkowej.

Grabowski Mieczysław, skarbnik.

Dzwonkowski Zygmunt, sekretarz.

Machowicz Stefan, bibliotekarz.

Różewicz Jan, referent IV. r. i przewodniczący Komisji przedsiębiorstw.

Zielski Elias, referent III. r.

Filipkowski Władysław, referent II. r.

Rowicki Ignacy, referent I. r.

Skład Komisji lustracyjnej.

Wilczkowski Konrad, przewodniczący.

Janowicz Karol.

Bendych Apolinary.

Skład komisji wycieczkowej.

Biskupski Bolesław, przewodniczący.

Tarkowski Zygmunt.

Herfurt Tadeusz.

Aulich Witold.

Machowicz Stefan.

Skład komisji praktyk wakacyjnych.

Dzwonkowski Zygmunt, przewodniczący.

Biskupski Bolesław.

Herfurt Tadeusz.

Skład Towarzystwa.

Członkowie honorowi.

J. W. P. Dyrektor inż. Józef Tomicki.

Członkowie wspierający.

Świetna Rada m. Lwowa

JWP. Pr. Anczyc ✓

„ „ Bratkowski ✓

„ „ Dzieślewski ✓

„ „ Fiedler ✓

„ „ Godlewski ✓

„ „ Hauswald ✓

„ „ Huber ✓

„ „ Sochacki ✓

„ „ Suchowiak ✓

„ „ Syroczyński ✓

„ doc. dr. Krauze ✓

„ „ inż. Stefanowski ✓

„ „ dr. Bartel ✓

„ inż. Drewnowski ✓

„ „ Witkiewicz ✓

„ „ Marcinkowski

„ „ Krokowski

„ „ Trapszo

„ „ Wiśniewski

Członkowie zwyczajni.

* oznaczono członków zalegających z wkładkami.

1. Adamowski Maryan	32 Cedroński Stanisław
2. Affanasowicz Michał	33. <u>Chadzi Ignacy</u>
3. Ankowski Tadeusz	34. <u>Chwalibóg-Palimaczyński J.</u>
4. Arciszewski Ryszard *	35. Ciupka Henryk *
5. Aulich Witold	36. Cydzik Jan
6. Awramow Mikołaj	37. Cytarzyński Jerzy
7. Barszczewski Wacław *	38. <u>Czaczkowski Zygmunt *</u>
8. Bauer Franciszek *	39. Czak Stanisław *
9. Bastesz Stefan	40. Dawidowski Witold
10. Bauer Stanisław	41. Dąbrowski Jan *
11. Bendych Apolinary	42. Dąbrowski Antoni *
12. Biskupski Bolesław	43. Dębski Edmund
13. Biernacki Michał	44. Dębowski Józef
14. Biszewski Bronisław	45. Domański Stanisław
15. Biszewski Felicyan	46. Dragat Władysław
16. Bieniecki Aleksander *	47. Dudryk Longin
17. Bieguszewski Ludwik	48. Dzierżawski Feliks * *
18. Bieniek Józef *	49. <u>Dzwonkowski Zygmunt</u>
19. Beaurain Janusz	50. <u>Eisenstein Emil</u>
20. Blauth Witold	51. Feldsztein Tadeusz
21. Błażyński Stefan *	52. Filipkowski Władysław
22. Błażewski Stanisław	53. Fiszler Zygmunt
23. <u>Bokszczanin Stanisław</u>	54. Fleszar Stefan
24. Bugusławski Stanisław *	55. Gawron Stanisław
25. Bobrowski Władysław	56. Gasparski Wincenty
26. Borowiec Józef	57. Gąsienica Gronikowski *
27. Bojanowski Stanisław	58. Gajewicz Bolesław
28. Bredel Karol	59. Glik Juljusz *
29. Bronowicz Eugeniusz *	60. <u>Głąb Bronisław *</u>
30. Broniewski Leon *	61. <u>Gniazdowski Eustachy *</u>
31. Bujnicki Ignacy	62. <u>Gniazdowski Tadeusz</u>
	63. <u>Gołędzinowski Stanisław</u>

64. Gorajec Arkadiusz	103. Kisielnicki Włodzimierz
65. Godziejewski Eugeniusz *	104. Kisielewski Stanisław
66. Goldblum Ludwik *	105. Kieszniewski Kazimierz
67. Goliński Stanisław	106. Kloss Kazimierz *
68. Goldstein Ignacy *	107. Klein Edward *
69. Gołębiowski Edward	108. Klamrzyński Wacław
70. Grabowski Mieczysław	109. Kleniewski Gustaw
71. Grochowski Jan *	110. Knichowiecki Czesław
72. Grünberg Natan	111. Kozakiewicz Mieczysław *
73. Grygotajtys Ludwik *	112. Konopacki Jerzy
74. Gubic Kazimierz	113. Kozanecki Zenon
75. Hampel Jan.	114. Kos Stanisław
76. Hauser Rudolf *	115. Kobyłański Kazimierz *
77. Hawro Walerjan *	116. Kołodziński Zygmunt
78. Harasimowicz Antoni	117. Kozicki Tadeusz
79. Herfurt Tadeusz	118. Kobyłański Tadeusz
80. Hłasko Jerzy	119. Kotik Tadeusz
81. Hoyer Wacław *	120. Kosmiński Mieczysław
82. Hochfelder	121. Kozierkiewicz Ryszard
83. Hyciek Stanisław	122. Kolber Stanisław
84. Jacynicz Stanisław	123. Krzymowski Janusz *
85. Janowicz Karol	124. Krell Mojżesz *
86. Jankiewicz Radosław *	125. Krzeczkowski Stanisław *
87. Jarecki Stanisław *	126. Krassowski Czesław *
88. Jaroszewski Stefan	127. Krasicki Mikołaj *
89. Jelec Józef *	128. Krajski Tadeusz
90. Jellinek Józef	129. Kronenberg Artur
91. Jesionowski Zygmunt	130. Krynicki Tadeusz
92. Jędrzejowski Edward	131. Kubiński Stanisław *
93. Jurkowski Józef *	132. Kuczyński Eugeniusz
94. Katerla Ludwik	133. Kuźniak Juliusz
95. Kamiński Wiktor	134. Lassociński Zygmund Zyg.
96. Kamiński Ludwik *	135. Lazarowicz Roman *
97. Kapcia Fabian *	136. Landau Maks
98. Kaczorowski Władysław *	137. Leśnobrodzki Stanisław
99. Kacz Wiktor	138. Lepszy Bolesław *
100. Kenner Henryk *	139. Letscher Czesław
101. Keller Oskar	140. Lutze-Birk Wilhelm
102. Kączkowski Stanisław	141. Łapiński Stanisław

142. Łazarewicz Henryk	181. Polak Antoni *
143. Łączkowski Stanisław *	182. Podwysocki Aleksander
144. Łodziński Kazimierz	183. Pomirski Stefan
145. Łojek Stanisław	184. Pöckh Stefan *
146. Łoś Ludwik *	185. Przeddziecki Stanisław
147. Machowicz Stefan	186. Przedpełski Czesław *
148. Manowski Włodzimierz	187. Przybyłowski Bolesław
149. Małek Stefan	188. Prochner Tadeusz
150. Majewski Stanisław *	189. Psarski Stanisław
151. Mańkowzki Bronisław	190. Ringmann Aleksander *
152. Maciejowski Mieczysław *	191. Rozental Maryan
153. Małecki Leon *	192. Roth Feliks *
154. Marjański Józef *	193. Rowicki Ignacy
155. Meyer Jan	194. Rozenblum Bolesław
156. Michalczewski *	195. Rothstein Mieczysław
157. Młodzianowski Włodz.	196. Roguski Tadeusz *
158. Mołoń Stanisław	197. Różewicz Jan
159. Mund Adolf *	198. Ryszkiewicz Antoni
160. Muszyński Wiktor	199. Rymkiewicz Andrzej
161. Nakonieczny Zenon	200. Rybak Zygmunt
162. Napadiewicz Stefan *	201. Rychter Feliks
163. Nowakowski Bolesław	202. Rzerzycha Leopold
164. Noworyta Józef *	203. Rzeszotarski Bohdan
165. Okorski Jan	204. Sadowski Rafał
166. Ołdakowski Jerzy	205. Sarnawski Piotr
167. Opala Władysław	206. Sarek Roman
168. Opieliński Jan	207. Sankowski Wiktor
169. Osowski Kazimierz *	208. Sasaki Kazimierz
170. Ossowski Tadeusz *	209. Sanetra Stanisław
171. Ostrowski Ignacy	210. Sadkowski Antoni †
172. Pawłowski Antoni	211. Sedlaczek Stanisław
173. Paszkowski Henryk	212. Siminowicz Bolesław
174. Paykart Michał *	213. Siłka Bolesław
175. Piasecki Zygmunt	214. Skinder Eustachy *
176. Piasecki Marjan	215. Skałkowski Zdzisław
177. Piotrowski Stanisław	216. Slebodziński Józef *
178. Piotrowski Tadeusz	217. Ślęzak Stefan
179. Piskor Tadeusz	218. Sokołowski Wsiewołod *
180. Piskorski Mieczysław *	219. Sokółski Witold

220. Spaczyński Stefan	246. Weis Salomon
221. Spitzbarth Artur	347. Wewiórski Stanisław
222. Sroczyński Wacław	248. Wehrstein Władysław
223. Streng Alfred *	249. Więckiewicz Tadeusz
224. Stern Filip	250. Wilk Zdzisław
225. Strzelecki Stanisław	251. Wiesiołowski Władysław *
226. Strumff Tadeusz	252. Wilczkowski Konrad
227. Starzeński Ziemowit	253. Witt Ludwik
228. Suchnicki Bronisław	254. Wlassics Zbigniew
229. Switalski Kazimierz	255. Włodek Mieczysław *
230. Synoradzki Tadeusz *	226. Wojciechowski Włodz.
231. Szostakowski Stefan	257. Wójcicki
232. Szreiber Juljan *	258. Wroński Kazimierz *
233. Szafnicki Stanisław *	259. Wysokiński Adam
234. Szosland Kazimiers	260. Zawadzki Stanisław
235. Szewczyk Stefan	261. Zaborski Ziemomysł
236. Szenk Józef	262. Zbrowski Wacław
237. Tarkowski Zygmunt	263. Ziemia Florjan
238. Tański Antoni	264. Zieliński Konrad
239. Tessaro Stanisław	265. Zieliński Stefan
240. Toroński Stanisław *	266. Zieliński Feliks *
241. Tymieniecki Feliks	267. Ziółkowski Piotr
242. Voves Jarosław	278. Zielski Eliasz
243. Wasiliewski Andrzej *	269. Zięborak Kazimierz *
244. Waśniewski Roman	270. Zinth Kazimierz
245. Wąsik Władysław	271. Zwierzchowski Bronisław
272. Żółciński Antoni.	
-

Bilans kasy głównej „Koła Mechaników“

za rok administracyjny 1911/12.

DOCHÓD

ROZCHÓD

ř. j.	Wyszczególnienie	K.	h.	ř. j.	Wyszczególnienie	K.	h.
1	Saldo z roku 1910/11	590	45	1	Kupno książek do biblioteki	215	40
2	Wkładki członków zwyczajn.	456	39	2	Oprawa „ „ „	20	90
3	Wpisowe	58	80	3	Na Komisję wydawniczą	1140	74
4	Wkładki Członków wspieraj.	173	89	4	„ administrację	149	80
5	Dochody nadzwyczajne	133	04	5	„ sekretariat	94	10
6	Subwencja „Bratniej Pomocy“	100	—	6	„ inwentarz	14	90
7	„ Rady Miejskiej	100	—	7	„ pożyteczki	245	—
8	Komisj Wydawnicza	1344	75	8	„ Komisję przedsięwzięci	1031	15
9	Przedsiębiorstw	1132	77	9	„ wydatki nadzwyczajne	72	88
10	Spłacone rewersy	191	—	10	„ Rewersy stare Kasy głównej	435	96
11	Rewersy Kasy głównej stare	435	96	11	„ za rok 1911/12	175	—
12	„ „ za r. 1911/12	175	—	12	„ Komisji wydawniczej	197	50
13	„ „ Kom. Wydawn.	197	50	13	Saldo Kasy głównej w gotówce	1296	22
		5089	55			5089	55

Apolinary Bendych

za przewodn. Kom. lustr.

Stanisław Przedziecki

przewodniczący

Mieczysław Zym. Grabowski

skarbnik.

Komisyja wydawnicza.

Główną troską poprzednich i obecnej Komisji były wydawnictwa z przedmiotów fachowych, brak których w literaturze polskiej daje się dość dotkliwie odczuwać. — W roku bieżącym nie dało się przysporzyć nic poważniejszego w tym kierunku.

Zamierzone wydawnictwa bądź nie uzyskały zezwolenia odnośnego profesora, bądź przechodziły nasze siły finansowe. Nie mając na razie do opracowania żadnego z przedmiotów fachowych, rozpoczęliśmy wydawnictwo „Geometrii wykreslnej“, ulegając w znacznej mierze naleganiom młodszych kolegów, Myśl nasza znalazła uznanie u JWP. Doc, Bartla, a nawet zgodził się on sam redagować swe wykłady, za co składamy mu serdeczne podziękowanie. — Nie wydawaliśmy w r. b. wspomnianych skryptów tyle, ile początkowo zamierzaliśmy, bardzo mało jednak w tem naszet winy.

Z drobnych wydawnictw naszych wymienimy

- 1) Tablice do Geometrii wykreslnej
- 2) obliczenie pompy (2-gi nakład)

Do druku przygotowane są :

- 1) Zbiór zadań z mechan. technicznej
- 2) Wykres łopatek turbiny wodnej.

Prócz działalności wydawniczej zaopatrzyliśmy kolegów w suwaki log. i „Techniki“, a pó wyczerpaniu ostatnich w Kalendarze techniczne, które w pewnej mierze mogły „Technika“ zastąpić.

Zestawienie kasowe Komisji wydawniczej za rok administracyjny 1911/12.

PRZYCHÓD

ROZCHÓD

d.	Wyszczególnienie	K.	h.	d.	Wyszczególnienie	K.	h.
1	Za sprzedaz skryptów	430	30	1	Wydaw. skryptów i tablic	284	32
2	" " kalend. i suwak.	370	—	2	Za kalend. i suwaki	446	38
3	" " odznak	249	—	3	Zwrot kaucyi	58	—
4	" wypożycz. skryptów	2	—	4	Koszty wykon. odznak.	250	—
5	Kaucya	120	—	5	Administracya	1	79
6	Asygnowano z kasy głów.	100	25	6	Saldo w gotówce	304	26
7	Wartość rewersów splec.	73	20	7	" w rewersach	197	50
8	Wartość rew. niesplec.	197	50		Razem	1542	25
	Razem	1542	25				

Karol Janowicz
członek kom. lustracyjnej

Stanisław Przedziecki
przewodniczący

Zygmunt Jesionowski
przewodniczący Komisji.

Sprawozdanie biblioteki.

W ubiegłym roku administracyjnym wpłynęły do biblioteki drogą kupna lub drogą daru następujące dzieła i skrypta;

493. Hauswald. Kształcenie techników.

506. Pamiętnik V. Zjazdu techników polskich.

512, 513. Denizot Mechanika ogólna, (skrypt)

498. Aulich. Logarytmiczny suwak rachunkowy.

525. Witkowski. Fizyka tom III.

531. Bartel. Kilka uwag o perspektywach równoległych.

528. Bartel. O utworach szeregów i pęków inwolucyjnych.

529. Bartel. O pewnem zastosowaniu aksonometrii.

501. Wittenbauer. Aufgaben aus der techn. Mechanik

Tom II,

502. " " " " " Tom III.

496. Fiedler. Teorya maszyn (skrypt)

507. Anczyc. Technologia III. (skrypt).

530. " " "

401. Porębski. Samorodne spawanie metali.

503. Porębski. O młotach transmisyjnych.

504. Anczyć O strukturze i wadach połączeń stapianych.

522. Weber. Urządzenie tartaków (rosyjski)

523. Sowiński. Wyrób stali (rosyjsk.)

524. Taylor. O cięciu metali (rosyjsk.)

508. Hülle. Werkzeugmaschinen.

509, 510, 511. Gawrylenko. Technologia metali (ros.)

597. Pohlhausen. Maschinen Elemente,

499, 500. Pohlhausen Elementy maszyn (rosyjsk.)

533, Pohlhausen. Maschinen Elemente.

505. Frey. Die Zylinder d. Dampfmaschinen.

514. Zientarski. Kotły parowe.

527. Pohlhausen. Die Dampfmaschinen, Mittweida 1911.

532. Chrzanowski. Geschwindigkeitsregulierung der Dampffördermaschinen.

492. C i e c h a n o w s k i. Pompy (skrypt)
521. D a h m e. Kolbenpumpen
527. W a g e n b a c h. Wasserkraftanlagen.
515. Krause. O nowej maszynie do karczowania pni
„Australja“.
529. Krauze. Maszyny do motorowej uprawy roli.

Na tem miejscu składamy serdeczne podziękowanie JWP. Profesorom: Anczycowi, Bartłowi, Chrzanowskiemu, Denizotowi, Hauswaldowi i Krauzemu, oraz kolegom. Aulichowi, Porębskiemu i Przeddziekiemu, za łaskawie ofiarowane książki i katalogi Bibliotece „Koła“.

W ubiegłym roku administracyjnym uporządkowano dział czasopism, tak że obecnie jesteśmy w posiadaniu następujących czasopism: „Czasopisma techn.“ Lwów. „Przeglądu techn.“ Warszawa. „Ropy“ Borysław, „Przeglądu Ceramicznego“ Podgórze. „Gazety młynarskiej“ Lwów, „Przeglądu rękodzielniczego“ Kraków.

Szanownym Redakcyom powyższych czasopism, składamy również gorące podziękowanie za bezpłatne przysyłanie nam numerów Swych cennych pism.

W nabywaniu nowych dzieł kierowaliśmy się zawsze życzeniami kolegów i wymaganiami naszych studyów technicznych, o ile tylko pozwalały nam na to szczupłe środki materyalne naszego „Koła“.

Kończąc rok administracyjny, także gorąco polecamy pamięci naszych następców sprawę biblioteki, jako jedną z najważniejszych agend „Koła Mechaników“.

Stefan Machowicz
bibliotekarz.

Sprawozdanie komisji wycieczkowej.

Powszechnie jest znaną rzeczą, jak wiele przyczyniły się wycieczki do rozmaitych fabryk i zakładów przemysłowych do uzupełnienia wiadomości teoretycznych z dziedziny budowy maszyn.

Politechnika, a zwłaszcza lwowska, nie może dać tego wyobrażenia, ponieważ nie posiada laboratoriów mechanicznych, mogących wyżej wymienione zadanie przynajmniej częściowo spełnić. Wskutek tego ten niedobór musimy wypełnić sami, by być należyście przygotowanymi do przyszłej pracy.

Naturalnie, że i my nie zdołaliśmy w zupełności podolać temu zadaniu, jednak zrobiliśmy wszystko to, co byliśmy w stanie uczynić; jesteśmy zdania, że daliśmy Kolegom pełny obraz przynajmniej pewnych gałęzi przemysłu, jak przeróbka drzewa, odlewnictwo, obróbka żelaza i metali.

Staraliśmy się nawet o danie pewnego wykszolenia praktycznego, urządzając 7-dniowy kurs samorodnego spajania żelaza i metali, w którym wzięło udział 30 Kolegów. Z wycieczek korzystali najwięcej Koledzy z lat niższych i one dawały pobudkę do zapisywania się na członków „Koła”. Ponadto dla ułatwienia Kolegom zwiedzania pewnych zakładów przemysłowych, wydaliśmy karty wolnego wstępu do fabryki maszyn ks. A. Lubomirskiego i do warsztatów kolejowych dzięki poleceniom JWP. prof. Sochackiego.

Z wycieczek zamiejscowych zorganizowaliśmy jedną do Borysławia i Drohobycza.

Kończąc swe sprawozdanie składamy gorące podziękowanie Szanownym Zarządom Fabryk i Przedsiębiorstw za łaskawe zezwalanie na zwiedzanie ich zakładów i udzielanie cennych informacji.

Jesteśmy również wdzięczni JWP. Dr. St. Anczycowi, kol. asyst. E. Porębskiemu, JWP. Dyrektorowi Instytutu Technologicznego inż. Tatarczuchowi za pomoc w urządzeniu kursu samodzielnego spajania żelaza, jakoteż Dr: J. Krausemu i WP. inż. Witkiewiczowi za pomoc w prowadzeniu wycieczek.

Za Komisję Wycieczkową
B. Biskupski.

Wykaz wycieczek, urządzanych staraniem Komisji Wycieczkowej.

Miesiąc	Dzień	Dokąd.	Liczba uczest.
Październ.	25	Do fabr. maszyn ks. A. Lubomirskiego	19
" "	26	" " konstrukcji żelaz. Piotrowicza	11
Listopad	8	" " " " Wygnaniec Ska	43
" "	8	" " maszyn Gustawa Pommera	43
" "	11	" " stolarskiej i tartaku Wczelaka	12
" "	17	" " stolarskiej Prugera	16
" "	17	" Dyrekcji poczt „Centrala elektryczna“	16
" "	21	" Wydziału krajowego (motory)	7
Grudzień	1	" Akcyjnego Lwowskiego Browaru	32
" "	1	" Kasyna miejskiego (motory)	12
" "	15	" Szkoły przemysłowej	29
" "	19	" Teatru miejskiego	18
" "	22	" fabryki luster	10
Styczeń	18	" Rzeczni miejskiej	19
" "	18	" fabryki kwasu węglowego	19
" "	31	" muzeum technologicznego	50
Luty	9	" elektrowni	24
" "	15	" elektrowni	25
" "	26	" elektrowni	16
Marzec	10	" Kinoteatru w pasażu Mikolascha	26
" "	19	" tkalni mechanicznej	

Kwiecień	24	»	fabryki stolarskiej Hornunga	10	
„	„	26	»	banku czeskiego	55
Maj	4	»	Auto-aero	12	
„	12	»	odbenzyniarni w Drohobyczu	17	
„	12	»	kopalni wosku i ropy w Borysławiu	17	
„	26	»	gazowni miejskiej	32	

Razem odbyło się 27 wycieczek, w których wzięło udział 600 Kolegów.

Sprawozdanie Komisji Odczytowej.

W latach ostatnich dało się zauważyć, że we wszystkich towarzystwach naukowych osłabioną została działalność odczytowa, lub też nawet w niektórych wypadkach uległa zupełnemu zanikowi. Zdziwiłoby to każdego bardzo, kto towarzystwa te z zewnątrz obserwuje i skłoniło może nawet do wydania mylnego sądu o młodzieży, że młodzież tę mało interesują kwestye natury fachowej. Kto się jednakże z bliska przygląda zmianom, zachodzącym na naszej Politechnice, kto pilnie śledzi jej rozwój, ten zauważyć musi fakt dla nas pocieszający, jakim jest powoływanie do życia coraz to innych katedr, które mają za zadanie uwzględnienie poszczególnych dziedzin wiedzy technicznej i ujęcie ich w formę wykładów.

Każdy więc z nas, o ile zapragnie oddać się ścisłym studjom w pewnym kierunku, ma ku temu sposobność przez zapisanie się na odpowiednie przedmioty.

Nic więc dziwnego, że odczyty, nieraz bardzo przeładowane teorią, często niezupełnie zrozumiałą dla większości słuchaczy, nie mają wielkiego u Kolegów powodzenia. Kierując się temi względami, Komisja odczytowa uważała za wskazane starać się o to, by odczyty przez nią organizowane były ogólnie i przystępnie traktowane.

Działalność swą rozpoczęła Komisja odczytowa dnia 2. grudnia inauguracyjnym odczytem ś. † p. prof. Maryniaka p. t. „Siła i praca w maszynie ludzkiej“.

Ogółem odbyło się w ciągu ubiegłego roku odczytów 12, których wykaz poniżej podajemy:

- 1 „Siła i praca w maszynie ludzkiej“, ś. † p. prof. B. Maryniak.
- 2 } „O suwaku logarytmicznym“ kol. Aulich i Lutze-Birk.
- 3 }
- 3 „O metageometrii“ Dr. F. Böttcher.
- 5 „Maszyny do motorycznej uprawy roli“ Doc. Dr. J. Krause.

- 6 } „O aparatach do samorodnego spawania metali“
7 } kol. as. E. Porębski.
8 }
9 „O strukturze i wadach połączeń spawanych“
prof. Dr. St. Anczyc.
10 „Najnowsze zdobycze techniki oświetlenia elektrycznego“
Inż. Drewnowski.
11 „Motory gazowe dla drobnego przemysłu“
Inż. R. Witkiewicz.
12 „Nowsze kierunki w teorii i konstrukcyi turbin wodnych“
kol. W. Aulich.

Nadmienić należy, że na odczyty te uczęszczali koledzy bardzo licznie, a niektóre z nich cieszyły się frekwencją, przewyższającą 100 słuchaczy.

Stanisław Przedziecki
przewodniczący Komisji odczytowej.

Sprawozdanie Sekretarjatu.

Listów otrzymano 159.

„ wysłano 281.

Posiedzeń Wydziału odbyło się dwanaście; z tych 9 zwyczajnych, 2 nadzwyczajnych.

Zygmunt Dzwonkowski
sekretarz.

Sprawozdanie Komisji praktyk wakacyjnych.

W ubiegłym roku sprawozdawczym uchwałą Walnego Zgromadzenia z dnia 15. listopada 1911 r. po raz pierwszy została powołana do życia „Komisya praktyk wakacyjnych“. Dawniej sprawa praktyk wakacyjnych należała do zakresu działania sekretarza, który, obarczony najrozmaitszemi innemi sprawami, niejednokrotnie nie mógł kwestyi praktyk wakacyjnych poświęcić tyle pracy i czasu, ile ważność tej sprawy wymagała. Obecnie, dzięki istnieniu specjalnej komisji, sprawa praktyk wakacyjnych została wepchniętą na szersze tory, ułatwiając pracę Wydziałowi z jednej strony, — dostarczając Kolegom praktyk wakacyjnych w większej ilości — z drugiej strony.

Przy staraniu się o praktyki, mieliśmy na względzie nietylko ich ilość, ale i jakość. Staraliśmy się też o jaknajwiększą różnorodność praktyk. aby każdy z Kolegów, pragnący się w jakimś kierunku specjalizować, mógł sobie wśród naszych praktyk odpowiednią dla siebie dobrać. Także i stronę finansową mieliśmy na względzie, starając się specjalnie o praktyki płatne. Niestety pod tym względem pragnienia nasze nie są uwieńczone pomyślnym skutkiem, gdyż jak dotąd ilość praktyk płatnych, jaką „Koło“ w bieżącym roku rozporządza, jest znikomo mała. Nie naszą winą jest, że tak jest. Bądź co bądź jednak liczba

praktyk płatnych znacznie jeszcze wzrosnie ku końcowi roku, tak iż ostateczny wynik będzie nie o lepszy. W każdym razie brak płatnych praktyk wakacyjnych, a co ważniejsza, brak odpowiednich funduszków, któreby umożliwiały niezamożnym Kolegom praktykowanie podczas wakacji, jest bolączką, którą usunąć bardzo trudno w obecnych warunkach.

Zamykając swoją działalność, poczytuje sobie Komisja praktyk wakacyjnych za miłą obowiązek złożyć na tem miejscu JWP. Dyrektorowi Tomickiemu jaknajserdeczniejsze podziękowanie za okazaną „Kołu Mechaników“ ogromną życzliwość i nadzwyczaj wydatną i realną pomoc w dostarczaniu nam praktyk wakacyjnych.

Również serdeczne podziękowanie wypada nam złożyć Zarządom tych wszystkich fabryk, które w pełni poczucia obowiązku społecznego i obywatelskiego, pozwoliły młodym technikom kształcić się praktycznie w ich zakładach.

Zygmunt Dzwonkowski

przewodniczący Komisji praktyk wakacyjnych.

Praktyki wakacyjne zgłoszone do dn. 1 Czerwca r. b.

a) Praktyki w Galicyi i w Austryi.

1. Lwowskie Two. Akcyjne browarów — 1 miejsce.
2. Unia galicyjska dla wyrobów żelaznych i budowy mostów w Stanisławowie — 3 m.
3. Fabryka papieru Zygmunta Weissera w Sassowie — 2 m.
4. Odlewnia Ks. Lubomirskiego we Lwowie — 4 m.
5. Fabryka maszyn Zieleniewskiego w Krakowie — 2 m.
6. Fabryka konstrukcyi żelaznych Józefa Goreckiego w Krakowie — 2 m.
7. Two. Akc. budowy wagonów i maszyn w Sanoku — 3 m.
8. c. k. Fabryka olejów mineralnych w Drohobyczu — 4 m.
9. Miejski zakład elektryczny w Przemyśle — 3 m.
10. Elektrownia miasta Tarnowa — 4 m.
11. „Rakszawa“ Akc. Two. dla wyrobów sukiennych — 3 m.
12. Fabryka armatur i pomp, oraz odlewnia Karola Rudolphiego w Trzebini — 3 m.
13. Lwowskie zakłady fabryki narzędzi rolniczych firmy Hofherr- Schrantz- Clayton & Shuttleworth — 3 m.
14. Fabryka maszyn w Kołomyi Biskupskiego i Syna — 1 m.
15. Mühlenbau- Anstalt u. Maschinenfabrik- Selmar Hecht Wiedeń — 1 m.
16. Fabryka maszyn i odlewnia Karola Drösslera Neutitschein Czechy — 8 m.
17. Fabryka kotłów i rur w Mödlingu pod Wiedniem — 1 m.
18. Skoda-Werke fabryka maszyn w Pilźnie (Czechy) — 2 m.

b). Praktyki w Królestwie Polskiem i w Rosyi.

19. Borman i Szwede zakłady mechaniczne w Warszawie — 2 m.
20. Rohn i Zieliński, fabryka maszyn w Warszawie — 1 m.
21. Orthwein i Karasiński, fabryka maszyn w Warszawie — 2 m.
22. „Ursus“ Two. budowy motorów w Warszawie — 2 m.
23. „Perkun“ Two. fabryki motorów w Warszawie — 1 m.

24. „Poręba“ Two. górnicze, odlewów żelaznych i warsztatów mechanicznych pod Zawierciem — 2 miejsca
 25. Parowe cegielnie, tartaki i przedsiębiorstwo budowlane Leona Bojańczyka we Włocławku — 3 m.
 26. Fabryka maszyn rolniczych M. Wolski i Spółka w Lublinie — 2 m.
 27. Plage i Laśkiewicz zakłady mechaniczne w Lublinie — 2 m.
 28. Rosyjskie Two. budowy maszyn „Hartmann“ Ługańsk — 2 m.
- Razem 67 miejsc.

Nadmieniamy, że powyższy wykaz jest jeszcze niekompletny i spodziewać się należy, iż ku końcowi roku liczba praktyk w dwójnasób się powiększy.

Zygmunt Dzwonkowski.

przewodniczący komisji praktyk wakacyjnych.

W roku sprawozdawczym, Wydział budowy maszyn, a wraz z nim i Koło nasze, poniosły dotkliwą stratę z powodu śmierci Rady Dworu Profesora Bohdana Maryniaka.

Nieubłagana śmierć zabrała Seniora szkoły naszej, światłego kierownika i najserdeczniejszego przyjaciela młodzieży.

Szczery żal po stracie zacnego Profesora zgromadził nad świeżą mogiłą liczny zastęp obecnych i dawnych uczniów Jego, w sercu których na zawsze pozostanie żywą pamięć o Tym, który przez 36 lat swej pracy sumiennej a owocnej, potrafił wzbudzić powszechną miłość i szacunek.

Cześć Jego Pamięci!

Członek zwyczajny Koła Mechaników Kolega Antoni Sadkowski zmarł w roku sprawozdawczym, pozostawiając po sobie w sercach Kolegów szczery żal.

Biblioteka PK

J.X.54

/ 1911-12

Biblioteka Politechniki Krakowskiej

100000315070